

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

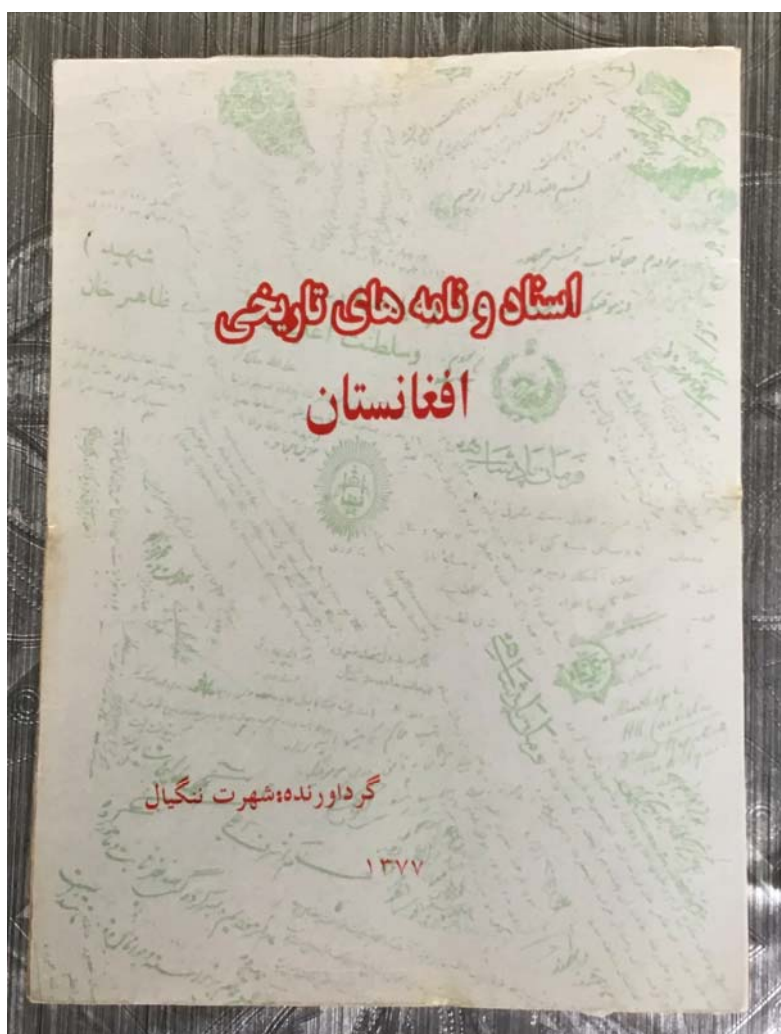
Political

سیاسی

فرستنده: استاد اکبر قریشی

۲۶ مارچ ۲۰۲۵

یادداشت: کتاب "اسناد و نامه های افغانستان" را که زحمت گردآوری آن را "شهرت ننگیال" متقبل شده است، از آن جایی که با خواندن آن بخشی از تاریخ افغانستان روشن می شود، خدمت شما خوانندگان عزیز در چندین قسمت تقدیم می دارم، امیدوارم مورد علاقه و دلچسبی شما بزرگواران قرار بگیرد. اکبر قریشی

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشگفتار

اولین مجموعه این اسناد در سال ۱۳۶۶ هـ ش منتشر گردید، که مورد دلچسپی و علاقمندی فراوان قرار گرفت، از آن زمان تا ایندم یازده سال سپری گردید - درین سالیان که حوادث تکان دهنده و فجایع گسترده مسلط بر ملت ما همه داشته های مادی و معنوی ما را به یغما برد، بخصوص فرهنگ و کلتور ضایعات جبران ناپذیری را متحمل گردید که بحق می توان آنرا فاجعه خونین فرهنگی و کلتوری دانست. در این میان اسناد و اوراق بسیار مهم تاریخی نیز به آتش کشیده شد و از میان رفت، نه تنها اینکه کتابخانه ها و ارشیف های دوائر دولتی طعمه حریق گردید بلکه اسنادی که حیثیت منحصر بفرد داشتند نیز مصئون نماند و در راکت بارانها زیر مخروبه های منازل مدفون گردید و از بین رفت. ناشر دردمند و هموطن اسدالله "سای" چندی قبل تجدید طبع اسناد تاریخی را در میان گذاشت و تصمیم بر آن شد که اسناد و نامه های نو یافته را نیز با آن ضم نموده بعنوان اسناد و نامه های تاریخی افغانستان به دسترس نشر بسپارم. امیدوارم مورد توجه هموطنان قرار گرفته و توانسته باشیم، برگی چند از تاریخ کشور عزیز را حفظ نمایم.

شهرت ننگیال

د مطبوعاتی خدمتونو مرکز

منه

کلم اشرف علی

منصف مقرب و مومنین و سایر کرده گان صفی ثابت و مومنان کرده

سیم سجده جمعی نام بر خاسته و جوانان فوجی باشند

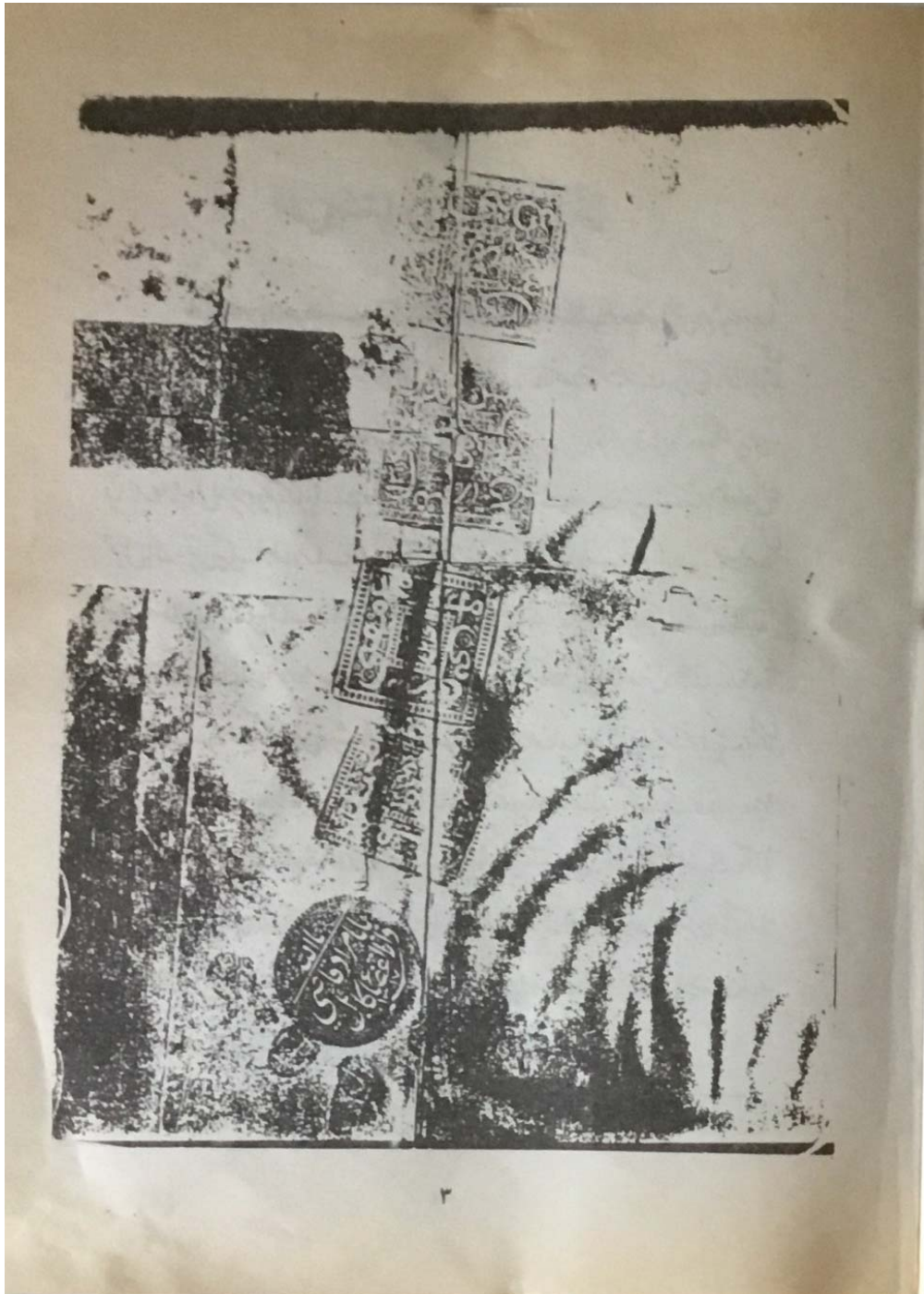
بهار همراهم بوده روانه حضور شوید از اقدس

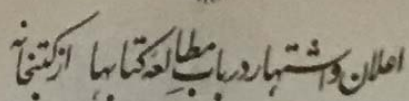
چیز شوند و در احوال خدمت مامور و فرموده شوند

است خود را لازم و ثابت بنهند الطاف

نشانی مدعی خود داشت در بنهای جنب اللمی

۱۳۴۲
 کتابخانه مجلس شورای اسلامی
 تهران

بعضاً از خاص ظاهر یا یا سعاد و شادانم خصوصاً طالع البان طالع کتب علوم و فنون مخفی و پوشیده بسیار
از نجاشیه سوار نشود و نظر خرد و اندام در هر فراغی و می ایستد ملک و ملت و دولت تجدید لغات است - چون کتابخانه پادشاهی
مستقیمت بکتاب علوم و فنون و تواریخ و دواوین و قصص و احوال و غیره زبان عربی و فارسی و ترکی و اردو و انگلیزی -
تجدید فراغی و می ایستد که کتابخانه موجود کتابخانه که بقرارداد غیرت دست مرتب شد و کتابدار مخصوص آن
تعیین باشد - پس یکبار طالع و باب صاف و آرزو کنندگان طالع کتب که برای معلوم کردن بعضی از
شخصیات طالع علیه محتاج بکتاب باشد و خواهش طالع انداز داشته باشد از ضرورت فرمودیم که اولاً کتابدار از
غیر کتاب که کتابخانه موجود است از کتابخانه معلوم کرده و آن کتاب را که خواهش طالع انداز دارد و کتابدار که در وقت
مخصوص که در باب طالع کنندگان معرشفه و بقرارداد غیرت دست طالع انداز بعد از فراغ بهمان فکر که تحویل شده بود
تحویل کتاب نماید و بعد از آنکه اجازه نیست که کتابدار کتابخانه خود را طالع انداز نماید - و اگر کسی بخانه خود برده بود
کتابدار و شخص بازخواست خواهد شد فقط تحریر و رسم و ماه و میان ساله میری مرز بدین طالع انداز غیر و اگر
بجای التماس بدیده و کتاب طالع انداز غیرت و حاصل سابقه را معاف فرموده - و نیز امر و ارشاد کرد
کتابخانه از هیچ نام از نام باشد - تا شایعین علم از خوف و کسب استغاضه نتوانند - اگر مردم زیاد تلفت شدند
مستقیمت علم و معارف و غیره خواهد شد - طالع کنندگان از انتخاب و در کتب و ادب و غیره فضل .

اعلان امير حبيب الله سراج الملہ و الدین در بارہ استفاده از کتاب خانہ شاهی بہ حیث کتابخانہ عامہ

چون کینه عقد حضور ما از اراوه مایه من و طبع منش
 کتاب پیرایه ارکان اسلام این است که افراد
 دولت علیه خدا و افغانستان این پهل ارکان
 تحسین اسلام بیولت و به نفع امت با جز و تحسین کرد
 و علاوه بر آن معالاست به کبر دین پنهان تالی کتاب
 با حکم شریع انوار طبع و پیرو بنا علی این پیرایه و من مایه
 جلد و طبع مروی سپهری و ارا پهل کابل طبع شود که
 چهار هزار جلد محسن از جانب خود ما وقت فی سپهر
 بوده اخراجات آن از مال نالسر عین مال حضور است
 و برای تبیین ثواب و ویز از جلد و پیرایه ای که از او حرکت
 خیر و آینه طبع شد و ابانت او به است که در جلد
 خود او و او و غیرت یک که از جلد و پیرایه که در جلد
 این کتاب که در طبعی مایل که در جلد

در منزل محبت الله سراج الدین رابع به نشر کتاب سراج الارکان

گزارش سپهسالار میرزا حسین خان مشیرالدوله از وصول نوشتار رکن الدوله و سردار محمد ایوب خان به حضور
ناصرالدین شاه

مجلس شورای ملی
روز شنبه ۱۳۰۴
شماره ۱۰۰
تاریخ ۱۳۰۴
مجلس شورای ملی
روز شنبه ۱۳۰۴
شماره ۱۰۰
تاریخ ۱۳۰۴

در این مجلس شورای ملی
روز شنبه ۱۳۰۴
شماره ۱۰۰
تاریخ ۱۳۰۴

در این مجلس شورای ملی
روز شنبه ۱۳۰۴
شماره ۱۰۰
تاریخ ۱۳۰۴

در این مجلس شورای ملی
روز شنبه ۱۳۰۴
شماره ۱۰۰
تاریخ ۱۳۰۴

در این مجلس شورای ملی
روز شنبه ۱۳۰۴
شماره ۱۰۰
تاریخ ۱۳۰۴

در این مجلس شورای ملی
روز شنبه ۱۳۰۴
شماره ۱۰۰
تاریخ ۱۳۰۴

در این مجلس شورای ملی
روز شنبه ۱۳۰۴
شماره ۱۰۰
تاریخ ۱۳۰۴

در این مجلس شورای ملی
روز شنبه ۱۳۰۴
شماره ۱۰۰
تاریخ ۱۳۰۴

قربان خاکپای جواهر آسای اقدس همایونت شوم... چابار خراسان رسید و
نوشتهجات نواب رکن الدوله را رسانید، محض تکمیل استحضار خاطر مرحمت مظاهر
اعلی حضرت ظل اللهی روحنا فداء عین نوشتهجات را تقدیم پیشگاه اعلی داشت؛ گذشته
از وضع و نظم امور خراسان حاوی نوشتهجات سردار ایوب خان است که حالات و
وقایع پیش آمد آن سامان را بسر دار پیر محمد خان نوشته و همچنین نوشتهجاتی
که عبدالوهاب خان از هرات به نواب معزی آلیه امیر افضل خان پدرش نوشته و رویداد
امور را با مراتب حالات نوشته اند، تماماً از عرض حضور عاطفت ظهور مبارک خواهد
گذشت و خاطر عنایت مظاهر کاملاً مستحضر خواهد شد - الامر الاقدس الاعلی .
مطاع مطاع مطاع . غلام خان هزاراد - حسین .

شاه در بالای گزارش سپهسالار چنین نوشته است . جناب سپهسالار اعظم -
نوشتهجات خراسان و سایر اخبار که فرستاده بودید رسید همه را خاندنم (خواندم)
و اطلاع حاصل شد ، این کاغذهای ایوب خان قبل از شکست انگلیس ها است، البته
الی حال اخبار جنگ انگلیس ها را هم نوشته اند، با تلگراف به رکن الدوله تأکید اکید
بکنید که امیر افضل خان آدم بیجاپاری بفرستد هرات هر خبری باشد زود بیاورد
بعرض برسانید.

میرزا حسین خان در مقام وزارت جنگ لقب سپهسالار و در مقام وزارت
خارجه لقب مشیرالدوله داشته اشت